

Decembra bodo volitve samoupravnih organov

Konec leta poteče dveletni mandat sedanjim samoupravnim organom. Delavski svet bo na seji konec oktobra razpisal volitve in imenoval volilne organe, nakar bodo stekla nadaljnja volilna opravila. Pomembno vlogo v tej aktivnosti ima sindikalna organizacija, saj je v sodelovanju z organizacijo Zveze komunistov in ZSMS dolžna evidentirati kandidate za posamezne organe.

Sedanje gospodarske in družbenopolitične razmere prav gotovo zahtevajo da bomo v svojih okoljih izbrali najodgovornejše delavce, ki bodo aktivno delovali v delegatskih organih upravljanja, usklajevali stališča svojih samoupravnih delovnih skupin ter odgovorno vodili gospodarjenje za izpolnjevanje planskih nalog in zagotavljanje normalne življenjske ravni delavcev. To ne bo lahka naloga, saj bo izvajanje dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije zahtevalo predvsem boljše delo s kvalitetnejšimi učinki in pravičnejšo delitvijo po vložnem delu.

Vse te naloge je treba izpeljati s krepitvijo samoupravljanja, z odgovornostjo do gospodarjenja z družbenimi sredstvi, da bi se tako izognili še vse preveč pogostim administrativnim ukrepom pri gospodarjenju z rezultati dela.

Na volitvah v decembru bomo volili vsi delavci, neposredno, delegate

- v delavski svet
- v odbor samoupravne delavske kontrole in
- v disciplinsko komisijo.

Novi delavski svet bo na prvi seji izvolil še svoje izvršilne organe in imenoval komisije kot pomožne organe.

V neposredno voljene organe ne morejo biti izvoljeni delavci s posebnimi pooblastili in odgo-

vornostmi (glavni direktor in direktorji sektorjev) in v posamezni organ tudi ne delavci, ki so v tem organu pravkar delovali že dva zaporedna mandata. Isto velja tudi za odbor samoupravne delavske kontrole. Sindikat pa bo pri evidentiranju kandidatov moral bedeti tudi nad tem, da bo imela vsaka samoupravna delovna skupina po enega delegata v delavskem svetu, ter da bodo v delavskem svetu zastopani delavci tudi po socialni strukturi delovne organizacije.

M. Kralj

V TEJ ŠTEVILKI

Kako prihraniti pri zdravstvu — na 5. strani

O pogojih in posledicah predčasne upokojitve — na 6. strani

Z mednarodne razstave tekstilnih strojev — na 7. strani

Program dela za pripravo plana naše tovarne za prihodnje leto

Direktorji sektorjev in vodje določenih služb so tudi v letošnjem letu dobili zadolžitve za pripravo in sodelovanje v pripravi plana Predilnice Litijske za leto 1984. V položaju, ko se izhodišča in problemi spreminjajo že nekaj let, z novimi gospodarskimi ukrepi, v teku realizacije postavljenih ciljev, je potreba po dobrem premisleku in sodelovanju vseh strokovnih služb ob pripravi realnejšega plana, toliko pomembnejša.

Celovitost teh problemov in pričakovanih družbeno-ekonomskih težav v naslednjem letu je možno razbrati iz uvodnika k programu dela za pripravo plana, zato ga objavljamo.

Načrtovanje proizvodnje in dohodka za prihodnje leto je povsem negotovo, izhajati pa moramo s programom prizadevanj, da bi rezultate poslovanja obdržali vsaj na letošnji ravni, vsekakor pa okrepili posredni ali neposredni izvoz.

Breme mednarodnih dolgov nas bo v naslednjem letu še bolj omejevalo, zato si moremo predstavljati še slabše pogoje gospodarjenja od letošnjih. Večina de-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Obiskali so nas predstavniki Republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije. Delegacijo so sestavljali Marija Pukl in Drago Ščernjavič — strokovna delavca pri RS ZSS in Karlo Lemut, sekretar občinskega sveta ZSS Litijske (na sliki v sredini). Obisk delovne skupine smo izkoristili tudi za to, da smo opozorili na problem odprave nočnega dela žensk pri nas, govorili pa smo tudi o beneficirani delovni dobi za tekstilne delavce. Več o razgovoru, in sploh o namenu obiska preberite na 3. strani

(Nadaljevanje s 1. strani)

viznega priliva bo usmerjena za vračilo zunanjih kreditov, zato smemo računati na močno skrcenje deviznega deleža v našem izvozu. Tudi za področje dinarske likvidnosti bodo sprejeti ukrepi, ki lahko močno spremenijo podobo poslovanja naših OZD. Iz dohodka bodo postopno izločeni nekriti, nerealni in fiktivni viri dohodka, dohodek bo moral postati realnejši pokazatelj, realnejši tudi v pokrivanju potreb osebne, splošne in skupne porabe, ki jo bomo morali še krčiti. Računati moramo s porastom cen nekaterih materialov in uslug, ki naj bi na poudarjeni osnovi ekonomskih zakonitosti in prizadevanjih za vključitev v svetovni trg zmanjšali dispariteto cen nekaterih domačih proizvodov in uslug. Investirati bomo mogli le, če bomo razpolagali z dovolj lastnimi investicijskimi in obratnimi sredstvi in bo investicija usmerjena v izgradnjo objektov ali nakup opreme za pospeševanje izvozno orientira-

ne proizvodnje. Omejitve in družbena kontrola investiranja bo močnejša, bila pa naj bi tudi usklajena v reprodukcijskih verigah za področje celotnega jugoslovanskega trga.

Med izbranimi (selektivnimi) panogami, kjer naj bi tudi s pomočjo ukrepov družbeno ekonomske politike naraščala proizvodnja, kot izvozno orientirana na konvertibilni trg, je tudi tekstilna industrija, zato bomo morali še posebno skrb posvetiti, poleg problemov nabave reprodukcijskega materiala, prizadevanjem, kako neposredno ali posredno najti ustrezno konvertibilno tržišče, kjer bo zagotovljen boljši in hitrejši iztržek.

Republiška skupščina je sprejela načrt uresničevanja dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, ki je praktično povzetek vsega že povedanega in napisanega o potrebah povečane proizvodnje, produktivnosti in izvoza, kvalitetnejše proizvodnje in samoupravnega povezovanja proizvajalcev na celot-

nem jugoslovanskem prostoru. Dokument je bolj deklarativen, ker ne sloni na stabilnejših osnovah in konkretnih ukrepih, zato služi le kot prava usmeritev delovanja za vse subjekte gospodarsko-družbenega življenja v naši republiki. Ta izhodišča morajo biti kažipot tudi našim stabilizacijskim prizadevanjem v reševanju nastalih gospodarskih težav naše najširše družbene skupnosti. O njih pa bo potrebno še posebej spregovoriti. Načeloma ostajamo v letu 1984 pri ciljnih povečani proizvodnje in izvoza, povečane produktivnosti ob optimalnem izkoristku proizvodnih kapacitet, kjer je pomembno usklajeno delo vseh proizvodnih faz, dobro načrtovanje razporeditve delovne sile in vsaj minimalno zmanjšanje izgubljenih ur; pospešeno samoupravno združevanje in povezovanje v reprodukcijski verigi, še posebno za potrebe usklajene nabave surovin in repro materialov za pospešen skupni izvoz in najnujnejše zadovoljevanje

domačih potreb; uresničevanje delitve po delu z izboljšano organizacijo dela; prizadevanjih za zmanjšanje vseh materialnih stroškov, odkrivanjem in izkoristkom vseh notranjih rezerv, zaostreno odgovornostjo do dela in temu prilagojeno kadrovske politike.

Na osnovi le načelnih napovedi ni možno dobro načrtovati, zato je celotni plan poslovanja naše delovne organizacije za prihodnje leto potrebno pripraviti v najboljshih variantah, ki jo realno moramo pričakovati. Posebno pomembna bo uskladitev komercialnih potreb in proizvodnih zmogljivosti v izračunu najboljšega finančnega rezultata, upoštevati pa bo potrebno vpliv investicijskih izvajanj na proizvodnjo v prihodnjem letu. Dobro zastavljenih ciljev gotovo ne bodo »podrila« resolucijska izhodišča federacije in republike ter drugi pričakovani zvezni ukrepi in zakonske spremembe.

V. K.

40 let od 2. zasedanja AVNOJ-a Pohod slovenske delegacije na 2. zasedanje AVNOJA — 29. novembra 1943 v Jajce

9

A. Bric
(Se nadaljuje)

Predno je Božidar Jakac odšel v Jajce, je risal mošejo z vitkimi minareti, risal pa je tudi muslimanke. Hodili smo ga gledat, se smejali in žvižgali zakritim ženskam. Ugotavljali smo ali je stara ali mlada, nikakor nismo mogli krotiti svojih fantovskih želj po nagajivosti. Nekaj nas je bilo še zelo mladih in smo se tudi resnim stvarjem smejali. Najbolj smešno se nam je zdelo, kako gredo verniki v mošejo, si umijejo noge, potem pa gredo naprej boski in obutev puste namreč zunaj. To ni bilo norčevanje, ampak smeh otroške nagajivosti, ki je izvirjal iz neznanja.

V mestu je bilo več malih trgovin, malih delavnic, gostiln in slaščičarna. Seveda mi veliko denarja nismo imeli. Po cesti so tekali otroci in vpili: »Duvana dobra«. Imeli so pač več zavojčkov v časopisni papir zaviti narezan hercegovski tobak, približno za dve tri cigarete. Skoraj vsiljivo so nam ga ponujali, pa niti drago ni bilo. Zelo smešno se nam je nekaterim mladim zdelo, ko smo odkrili male lokale, kafe. Ponavadi so bile to male sobe z nekaj mizami in stoli. V njih so stari možakarji, begi, srkalu »kafu« in pili »rakiju«, neko žganje, ki je bilo bolj kislo kot pa pekoče. Bilo pa je zelo imenitno.

Neko popoldne smo izvedeli, da je približno dobro uro hoda iz mesta nekje na Livanjskem polju, zasilno letališče in da sta tam dva partizanska aviona. Bila je zanimiva novica in večja skupina nas si je šla to ogledat.

Letališče smo kmalu našli in tudi dva dobro zamaskirana aviona. Eden je bil lovec šolski

Henšel, drugi pa je bil lahki bombnik DO 17 (Dornier). Nič posebnega veliko ni bilo videti. Ni bilo dovolj, da smo jih gledali, morali smo jih še potipati.

Drugi dan je v Livno prišla večja skupina oficirjev, med njimi je bil tudi Slika-Tone Sotler, ki je bil v Vrhovnem štabu s tov. Kardeljem — spremljevalec. Slika je že v Jajcu zvedel, da smo mi v Livnu. Povedal mu je general Avšič, zato nas je v Livnu takoj poiskal. Bil je Albinov dober tovariš, pa tudi jaz sem ga poznal iz Baze 21. Snidenje je bilo veselo, pripovedoval nam je, kako so potovali s Krištofom v Vrhovni štab. Zelo zaupno nam je povedal, da sedaj odhaja s šefom I. vojne misije NOV in POJ pri zahodnih zaveznikih v Kairo, kjer imajo zahodni zavezniki svoj glavni štab. Šef misije pa je bil Ivo Ribar-Lola, dosedanji sekretar SKO Jugoslavije.

Ker zavezniški avioni niso mogli prileteti na Glamočko polje zaradi slabega vremena na Jadranu, so sklenili, da se odpeljejo z našim DO 17 do Italije. DO 17 je bil lahki dvomotorec, v prostor za bombe pa se je lahko stlačilo okoli 7 do 8 ljudi. Vozil ga je Džemil Bukovac, ki je z njim tudi pobegnil k partizanom. Drugi dan dopoldan smo slišali, ko je DO 17 preletel Livno in se usmeril proti severu na Glamočko polje. V Livno namreč ni mogel vzleteti, zato je odšel na Glamočko polje, kjer je bila steza bolj trda. Tu bi se morala naša delegacija tudi vkrcati.

Pozno popoldne se je Slika vrnil v Livno, bilo je 27. novembra, spremil je težko ranjenega polkovnika Milojeviča, ki je bil tudi

član delegacije za Kairo, v tamkajšnji bolnico. Povedal je stransko novico. Ko so se na Glamočkem polju vkrcali v DO 17, je iz hriba priletel nemški Henšel, šolski dvokrilec. Ko je opazil DO 17 na vzletni stezi, se je takoj obrnil in pričel mitraljirati.

Spustil se je povsem nizko in kar z roko odmetaval bombe na nas. Letalo je bilo večkrat zadelo in je pričelo goreti. Ob letalu je bilo šest mrtvih, med njimi tudi Ivo Ribar-Lola in dva oficirja zavezniške misije pri Vrhovnem štabu.

Kako je nemški avion našel naše letalo ravno ob vkrcavanju nismo izvedeli. Lahko da je bil redni kontrolni prelet ali pa je letalo izdal ustaški radiotelegrafist, skrit v Livnu. Če bi bilo letalo v zraku, bi sovražnemu Henšlu gotovo ušlo. Težak udarec smo vsi sprejeli z velikim nemirrom, saj je bilo očitno videti, da je konspiracija v Livnu slaba. Saj so nas že otroci poznali in govorili: »To su vječnici, idu Titu, u Jajce!«

Že drugi dan je prišlo iz Jajca sporočilo, naj takoj pridemo tja. Popoldan smo se naložili na kamione in odpeljali iz Livna v precej visoko pobočje. Tu je bilo že precej snega in na kamionih nam je postalo zelo hladno, oster veter in mraz sta nam počasi lezla do kosti. Prišli smo v Bugojno.

Iz Bugojna smo prešli v dolino Vrbasa in skozi Dolnji Vakuf do Jajca. Malo pred mestom smo se izkrcali iz kamionov. Most čez reko Vrbasa je bil porušen, s kamioni nismo mogli čez, prišlo se je le peš. Odšli smo proti mestu. Ko smo prišli v Jajce, je bila že pozna noč. Namestili so nas v večji zgradbi, v gimnaziji. V veli-

ki sobi je bilo nekaj slame, kjer smo hitro pospali.

Zjutraj sta nas obiskala tovariša Edvard Kardelj in Boris Kidrič, po kratkem razgovoru sta odpeljala delegate na drugo stran mesta, v zaklonišča ob tovarni »Elektrina«. Tu so pripravljali gradivo za zasedanje, ki se je pričelo zvečer. Našo zaščitno četo pa so odredili v zasedo na pokopališče nad mestom.

V mestu je vladalo vojno stanje, povsod si videl straže in zasede, vsako gibanje je bilo prepovedano. Mesto je bilo kot izumrlo. Večkrat so se čez dan prikazala sovražna letala, nekajkrat zaokrožila nad mestom in spet odletela. Verjetno so sumili, da se tu nekaj pripravlja, zato so mesto slikali iz zraka. Tudi naše protiavijske zasede niso streljale, da se niso izdale sovražniku.

Popoldan se je Albin vrnil iz zasede, k nam so prišli Kardeljevi spremljevalci, ki so bili že nekaj časa v Vrhovnem štabu. Z vsemi smo se dobro poznali, saj smo bili skupaj na Bazi 20 in 21. Ti borci so bili Jože Modic-Ižanc, Tomo Jože-Kopač in Henrik Miklavec-Henrik. Peljali so nas v trdnjavo nad mestom in nam razkazali mesto, ki leži pod trdnjavskimi razvalinami kot na dlani. To je prelepo mesto, stisnjeno med visokimi hribi in pobočji, z veliko industrije. Pod samo trdnjavo so po hribu gosto nasejane male hišice v značilnem turškem slogu, med njimi pa so tudi večje »begovske«. Vse so krite z ozkimi lesenimi skodljami. Bil je čudovit pogled, ko da bi lastovke zgradile svoja gnezda na visokem hribu. Tu se je tudi videlo, da je mesto večkrat menjalo lastnika, veliko hiš je bilo porušenih in požganih.

S sestanka predstavnikov RS ZSS

Nočno delo ponovno pred skupščino

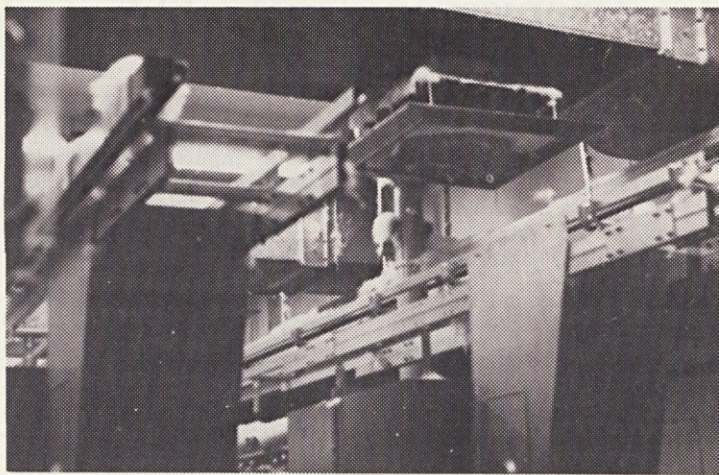
V sredo, 12. oktobra je delovna skupina Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije obiskala našo konferenco osnovnih organizacij sindikata. Delovno skupino je vodila članica predsedstva RS Marija Pukl. Namen razgovora je bil informirati o političnih razmerah v delovni organizaciji, o dosedanjih aktivnostih pri uresničevanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, uveljavljanju vloge sindikata v sedanjih zaostrenih družbenih in gospodarskih razmerah ter o uresničevanju sprejetih sklepov in stališč republiškega sveta ZSS. Na popoldanski seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta pa so ocenili dopolnodanske razgovore v osnovnih organizacijah in spregovorili o aktivnosti občinskega sindikalnega sveta.

Obisk delovne skupine smo izkoristili tudi za to, da smo opozorili na problem odprave nočnega dela za žene v naši delovni organizaciji, ki je verjetno enak v vsem primarnem delu tekstilne industrije Slovenije. Pri izvajanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije bo potrebno zahtevati tudi realno opredelitev možnosti ukinitve nočnega dela za žene v tekstilni industriji. Razpravo bomo morali sprožiti na vseh nivojih sindikalne organiziranosti in predvsem preko delegacij v skupščini SR Slovenije, kot podpisnici mednarodne konvencije. Na osnovi dosedanjih sklepov in priporočil, naj bi bilo nočno delo za žene odpravljeno že do leta 1978. Na osnovi teh sklepov je potrebno komiteju za delo SR Slov. pošiljati

programe postopne ukinitve nočnega dela sprejete na samoupravnih organih. Ti programi so bili v naši delovni organizaciji že v boljših pogojih gospodarjenja težko izvedljivi, v zaostrenih pogojih pridobivanja dohodka pa se je uresničitev še bolj odmaknila. Problem je tako z investicijsko izgradnjo in nabavo pretežno uvožene opreme kot tudi v rentabilnosti proizvodnje na tako dragih delovnih pripravah.

Po zadnjem programu, ki smo ga sprejeli leta 1982, bi s posodobitvijo opreme (nabava predilnih strojev z avtomatskim snemanjem) odpravili nočno delo za 27 delavk, od skupnega števila 482, kolikor jih je ob polletju 1982 delalo tudi ponoči. Investicija pa bi poleg 5 milijonov nemških mark zahtevala še dinarska vlaganja za gradbena in inštalaterska dela ter uvozne dajatve. Ker možnosti za nabavo opreme s konvertibilnega področja praktično ni, smo opustili v tem srednjeročnem obdobju tudi ta načrt in se lotili posodobitve prstančnih strojev z uvozom s klirinškega področja, brez avtomatskega snemanja, s čemer se je odložila tudi realizacija programa za postopno zmanjšanje števila delavk v nočnem delu.

Delovno skupino RS ZSS smo opozorili na to, da nočnega dela sami še precej časa ne bomo mogli odpraviti in da se je potrebno odločiti kaj je z realizacijo podpisane mednarodne konvencije in se v skupščini SR Slovenije opredeliti ali bomo sprejeto obveznost realizirali s sodelovanjem širše družbe ali z družbeno delitvijo dohodka vsaj omogočili, da bo tekstilna delavka za ta posebno težak delovni pogoj vsaj primerno nagrajena, če ga že odpraviti ne moremo.

Prah, ki se nabira na ceveh klimatskih naprav in stropih v predilnici bombaža je nujno zlo v naših pogojih dela, pa vendarle bi se z vestnim in rednim čiščenjem ta požarna nevarnost zmanjšala.

Govora je bilo tudi o vprašanju beneficirane delovne dobe za posamezna dela v tekstilni industriji, o čemer naj bi se odločilo prihodnje leto. Pri tem je članica predsedstva RS ZSS Marija Pukl opozorila tudi na možnost skrajševanja delovnega časa po Zakonu o delovnih razmerjih, ki bi po njenem mnenju prej kot beneficirana delovna doba omililo težo delovnih pogojev. Vsekakor pa bodo finančne posledice katerekoli odločitve morale nositi organizacije združenega dela same in na pomoč širše družbene skupnosti pri tem ni računati.

Izhodišče reševanja vseh problemov s področja humanizacije dela pa je seveda v ustvarjenem dohodku. Pridobivanje ovirajo številne, predvsem administrativne ovire, saj tekstilna industrija, ki je v svoji osnovni dejavnosti predenja vezana okrog 85 % na uvožene suro-

vine, ne more normalno poslovati in uresničevati sprejetih družbenih obveznosti s sedanjim 47,3 % od ustvarjenih deviznih sredstev. Poslovanje na račun iznajdljivosti in nenehnega napreznega delavcev ne more biti dolgoročna usmeritev, ki ne omogoča niti samoupravnega povezovanja v reprovverigi niti izvoza tekstilnih izdelkov višje stopnje predelave. Te probleme je treba razrešiti pred načrtovanjem planskih obveznosti za prihodnje leto in tudi pri izvajanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, zato smo v razgovorih opozorili tudi na ta problem, ki se ga moramo lotevati še predvsem v delegatskih skupščinah. M. K.

Kako izvajamo sprejete naloge sindikata pri nas, pa preberite v prispevkih Vere Briceve, Vinka Keržana in Jolande Jakičeve, ki jih objavljamo v nadaljevanju.

Tla (klanec) pred prehodom iz predilnice bombaža v predilnico sintetične v 1. nadstropju so močno načeta in delavci, ki ga uporabljajo, morajo paziti, da se ne poškodujejo. Posebej je otežkočena tudi vožnja vozičkov s predprejo. Zadnje naročilo za popravilo tega je bilo oddano že pred meseci in prav bi bilo, da bi to že popravili.

Zmanjševanje vseh oblik neproduktivne režije

Uvodoma naj pojasnim, da je naš srednjeročni plan kadrov za obdobje 1980—1985 predvideval zmanjševanje števila zaposlenih delavcev. Plan zmanjševanja zaposlovanja je temeljil predvsem na izboljšanju proizvodnega procesa z uvedbo modernejše tehnologije z ureditvijo klimatskih pogojev. Zaradi znanih težav pri zagotavljanju surovin zaposlovanja v celoti ne bomo zmanjšali tako, kot je predvidel srednjeročni program zaposlovanja.

Že v juliju leta 1981 je delavski svet delovne organizacije sklenil, da novih delavcev do nadaljnjega ne bomo sprejemali in zato je bilo potrebno vsako upokojitve oziroma fluktuacijo delavcev nadomestiti z preraz-

poreditvijo znotraj delovne organizacije in porazdelitvijo del in nalog. Takšno stanje je trajalo skoraj leto dni in v tem času smo sklenili delovno razmerje le s 15 delavci za opravljanje del in nalog v proizvodnem sektorju, za stroji. Tudi zaposlovanje novih delavcev v drugi polovici leta 1982 in letošnjem letu se ni bistveno spremenilo, fluktuacijo in upokojitve nadomeščamo v celoti le v proizvodnem sektorju.

Analizirali smo tudi stanje režijskih delavcev in ugotavljali, da so še notranje rezerve in da se lahko produktivnost z boljšo organizacijo dela in z ustrežnejšimi porazdelitvami del in nalog še poveča.

Eden izmed vzrokov, da smo pristopili k reorganizaciji proizvodnega sektorja in sektorja vzdrževanja je bila tudi ugotovitev, da so predvsem pri čistil-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Zmanjševanje vseh oblik neproduktivne režije

(Nadaljevanje s 3. strani)

nih kolonah in remontnih skupinah še velike notranje rezerve.

Velik problem, če lahko temu rečemo tako, pa je skupina delavcev z zmanjšano sposobnostjo za opravljanje dela in delovni invalidi. Ne moremo trditi, da smo zanje naredili dovolj, da bi jih ustrezneje zaposlili. Samoupravni organi v delovni organizaciji so do danes sprejeli že več sklepov o tem, da je strokovna služba v delovni organizaciji dolžna izdelati analizo in poiskati za naše invalide bolj produktivna in koristnejša opravila. To ne bi bila samo rešitev za delovno organizacijo, temveč tudi za bolne delavce, saj je za njihovo osebno počutje bolje, da so koristneje zaposleni. Vsi skupaj moramo priznati, da smo na tem področju zatajili.

Manjši premiki pa so bili kljub temu že storjeni, saj smo skoraj omejili zaposlovanje delavcev z zmanjšano sposobnostjo

jo v zbiralnici cevki in skušamo invalide zaposliti znotraj proizvodnih oddelkov, kjer opravljajo pomožna dela pri strojih in predvsem skrbimo, da so stroji redno čiščeni, kar olajša delo posluževalk strojev.

Tudi v neproizvodnih sektorjih skrbimo, da ne zaposluje mo neproduktivno. Trdimo lahko, da dosledno izvajamo letne načrte zaposlovanja in o kakršnih koli odstopanjih o zaposlovanju na režijskih delih in nalogah obveščamo oziroma pridobimo soglasje samoupravnih organov v delovni organizaciji.

Posebno skrb nam predstavljajo naši študenti. Žal je bila na tem področju naša študentska politika nekoliko zgrešena in smo štendirali preveč ekonomskih tehnikov, tako da jim v delovni organizaciji lahko zagotovimo le opravljane pripravniške dobe, pomagali pa jim bomo pri nadaljnjem zaposlovanju.

V. B.

Gibanje produktivnosti dela in povečanje realnega dohodka

Namen vseh rekonstrukcij in modernizacij je gotovo povečanje fizičnega obsega proizvodnje in kvaliteta proizvodnje. S končano takšno investicijo v letu 1980 se je obseg naše proizvodnje res povečeval. Največji skok je bil dosežen iz leta 1980 na leto 1981, to je ZA 12 %, v letu 1982 se proizvodnja ni povečala, v tem letu pa se po periodičnih obračunih povečuje za 4 % pri enojni preji. Tako ocenjujemo tudi na koncu leta. Proizvodnja sukalnice in previjalnice je odvisna od kupcev, če želijo prejo previto ali presukano. Ker se je z boljšo organizacijo dela, ob višji proizvodnji, zmanjšalo število delavcev, je rasla tudi proizvodnja na zaposlenega, to je fizična produktivnost dela. Tako je v letu 1981 poskočila za 12 %, v letu 1982 za 4 %, letos pa jo ocenjujemo na minimalno rast, ker so objektivni pogoji poslovanja vedno težji. Produktivnost izračunavamo na reprezentančni proizvod, to je preračunavanje celotne proizvodnje (enojne, sukane, previte in preje efektivnih sukancev) z določenimi koeficienti za bazno številko 34 enojne preje Wc, zato pride do določenih odstopanj, če proizvodnje ne preračunavamo na skupno enoto.

Na rast produktivnosti vpliva tudi nešteto faktorjev, na katere s svojim delom ne moremo vplivati. Skrbimo, da s pravilnim razporejanjem delavcev zagotavljamo čim manj motenj v medfazni proizvodnji, to dosežemo s pravilnim načrtovanjem rednih dopustov, ne moremo pa predvideti bolniških in ostalih izostankov, ki zmotijo proizvodni proces. Boljši ali slabši tek proizvodnje je odvisen tudi od

vrste in kvalitete vložene surovine v proizvodnjo, ki zahteva mnogokrat maksimalne napore delavk za minimalne efekte. Močan vpliv na tek proizvodnje ima tudi večje nihanje temperaturnih razlik v obratu, ker moremo s klimatskimi napravami v proizvodnih prostorih v glavnem le menjavati zrak. To so glavne objektivne težave, ki nam bodo še vedno nagajale. Prizadevamo si dvigniti produktivnost dela na račun boljše organizacije dela, ne pa fizičnega izrabljanja delavk, čeprav zaradi opisanih in še drugih težav večkrat tako izpade.

Ob rasti vrednosti dolarja od začetka tega leta do 30. 9. 1983 za 76 % in na drugi strani ob pogojih rasti produktivnosti dela, realnega dohodka ne moremo nikoli doseči. Ko smo v avgustu mesecu pripravljali predlog novega cenika naše preje za republiško skupnost za cene, smo v analizi ugotovili, da so se cene vseh vrst preje od leta 1979 preko zadnjega potrjenega cenika v januarju 1983 dvignile za 131,5 %, vrednost ameriškega dolarja za 450 %, cena surovin pa do 594,7 %. Ti podatki odgovarjajo hkrati na vprašanja o gibanju naših materialnih stroškov in politiki cen naše delovne organizacije. Kot primarni proizvajalci smo odvisni še od 85 % uvoza surovin, v strukturi cene pa predstavlja vrednost materiala 65 % vrednosti. Poznamo še povečanje cen električne energije, embalaže in drugih materialov, ki jih z največjo produktivnostjo ne bi mogli dohajati. To spoznanje se odraža tudi v primerjavi celotnega prihodka s porabljenimi sredstvi, to je ekonomičnosti, ki je z leti v upadanju.

Stabilizacijske programe sprejemamo vsako leto sproti, glede na spremenjene pogoje poslovanja, tako da bi si vsi prizadevali izkoristiti vse notranje rezerve. Vemo, da smo zmanjšali število odpadkov surovin, jih predelali za slabše kvalitete preje ali pa jih prodali. Skrbneje obnavljamo tudi stare zaboje, da bi jih večkrat obrnili.

Za vse investicijske odločitve vodimo najširšo razpravo preko samoupravnih delovnih skupin do delavskega sveta in objav v našem listu »Litijski predilec«. Vseskozi smo gradili z zagotavljenimi lastnimi sredstvi po trenutnih in obetavnih zmožnostih, tako načrtujemo tudi v tem in prihodnjem letu zamenjavo 22 kom. iztrošenih prstančnih strojev z vzhodnonemškimi ponudniki, gradimo nadomestno

Zagotavljanje socialne varnosti delavcev

Prvi pogoj za zagotavljanje socialne varnosti delavca oz. njegove družine je dobro delo in gospodarjenje oz. uveljavljanje načela delitve po delu in rezultatih minulega dela. Torej samo z delom si lahko zagotovimo tako dober osebni kot družbeni standard.

Pri ugotavljanju socialnega standarda oz. njihovih družin smo v letu 1981 izdelali analizo, s katero smo skušali na podlagi podatkov o njihovih prejemkih ugotoviti ali morda v naši DO obstaja tako imenovana socialna ogroženost. V populacijo smo tako zajeli delavce z najnižjim osebnim dohodkom, samohranilke in pri kasnejših ugotavljanjih tudi delavce s tremi ali večjim številom otrok. Predvsem smo prišli do spoznanja, da ni socialno ogroženih delavcev, da pa nekatere delavke (samohranilke) ne uveljavljajo preživnine za svoje otroke.

Seveda lahko trdimo, da v določenih primerih pride do materialnih oz. finančnih težav npr. ko je mati samohranilka dlje časa v bolniškem staležu. Vzrok za nizek osebni dohodek na družinskega člana je tako največkrat dolgotrajni bolniški stalež delavca in nekateri socialni vzroki. Torej ne gre za določeno populacijo delavcev, vendar gre za specifične primere. V naši DO prejemajo na podlagi samoupravnega sporazuma o osnovnih in merilih delitve sredstev za osebne dohodeke najnižji osebni dohodek delavci-delavke, ki opravljajo dela in naloge zbiralca cevki. Ta dela in naloge so glede na zahtevnost del najnižje točkovno ocenjene v primerjavi z ostalimi, poleg tega pa ti delavci ne prejemajo tudi dodatkov, ki izvirajo iz pogojev dela, zato je dohodek v primerjavi z ostalimi nekoliko nižji. Najnižji osebni dohodek se giblje okoli 10.000 din.

Vemo, da lahko položaj delavca z nizkim osebnim dohodkom izboljšamo le z ustreznejšim vrednotenjem proizvodnega dela skladno z načelom delitve po delu.

skladišče in spremljajoče objekte oziroma prostore, ki jih zahteva rekonstrukcija (transformatorska postaja idr.).

Programe SIS družbenih dejavnosti (skupna poraba) in splošne porabe obravnavamo in sprejemamo vsako leto, sprejemali pa smo tudi njihove temeljne srednjeročnih planov in same plane. Naše delegacije v skupščinah omenjenih teles so gotovo najaktivnejše v občini, delujejo pa usklajeno s stališči delavskega sveta ali referendumskih odločitev, če je vprašanje referenduma. Ko ob pritisku na določene investicijske odločitve s strani DPO nismo dobili pravega odgovora na postavljena vprašanja, so nas izučila, da vztrajamo na zahtevah naših delegatov oz. delovnega človeka.

V. K.

Za delavca, ki pa si z lastnim delom (npr. zaradi bolezni) ne more zagotoviti socialne varnosti, pa je zagotovljen solidarnostni sistem.

(Npr. v naši DO pripada po poslovniku komisije za pomoč članom DO neka minimalna pomoč v primeru da je delavec v bolniškem staležu dalj od 2 mesecev). Seveda pa je v trenutku materialne težave delavca oz. posameznika tudi nujno sodelovanje z nekaterimi strokovnimi službami izven DO.

Predvsem pa moramo posvetiti skrb tudi zdravstvenemu varstvu delavcev. Lahko trdimo, da je zdravstveno varstvo v okviru DO urejeno, imamo svojega obratnega zdravnika, ki poleg osnovnega zdravljenja dela tudi preventivne zdravstvene preglede in nas sproti seznanja z zdravstvenim stanjem posameznikov. Velik poudarek dajemo tudi izboljševanju delovnih pogojev oz. posodabljanju delovnega procesa, kajti znano je, da so tisti delavci, ki delajo v neustreznih delovnih pogojih in v neustreznih medsebojnih delovnih odnosih mnogo bolj nagnjeni k obolenjem, zato je potreben tudi velik poudarek na varstvu delovnega in žiljenjskega okolja. Zato se pri nas ukvarjamo tudi z vprašanjem invalidnosti in zaposlovanja delovnih invalidov, kar pa je glede na delovni proces zelo otežkočeno. Trenutno zaposlujemo skupno 52 delovnih invalidov, od tega 44 del. invalid. III. kategorije in 8 invalidov II. kategorije (med delovnimi invalidi je 38 žena).

Poleg tega zaposlujemo še delavce brez statusa delovnega invalida, ki so zaradi zmanjšane delovne zmožnosti razporejeni na opravljanje lažjih del in nalog. Na podlagi samoupravnega sporazuma o osnovnih in merilih delitve sredstev za osebne dohodeke ima delavec brez statusa delovnega invalida, v primeru da ima 25 let delovne dobe v DO pravico do istega OD kot ga je prejemal pred razporeditvijo. V primeru, da ne izpolnjuje teh pogojev pa ima pravico do pre-

jemanja istega osebnega dohodka samo 6 mesecev.

V letošnjem letu smo sprejeli tudi pravilnik o termalnem zdravljenju delavcev, s katerim skušamo zagotoviti bolnemu delavcu zdraviliško zdravljenje, če je to za izboljšanje njegovega zdravstvenega stanja nujno potrebno. Delovna organizacija zagotovi tudi delavcu iz sredstev skupne porabe plačilo zdravstvenih storitev kot oskrbnih stroškov in to v primeru, ko je delavec v DO zaposlen več kot 20 let in pri katerem dohodek na družinskega člana ne presega 50 % povprečnega osebnega dohodka v Sloveniji za 9 mesecev preteklega leta. V nekaterih primerih pa za plačilo oskrbnih stroškov damo posojilo.

Za boljše počutje delavcev je pomembna tudi urejena prehrana med delom, kar je pogoj za zdravje, večjo delovno učinkovitost in boljše počutje delavcev na delu. Organiziran imamo brezplačni topli obrok.

Organizirano imamo tudi letovanje v lastnih počitniških

enotah, vsako leto pa sindikalna organizacija pošlje na brezplačno letovanje približno 40 delavcev. Predlog za brezplačno letovanje predlagajo osnovne organizacije sindikata na podlagi dogovorjenih kriterijev. Letovanje pa si lahko delavec izbere sam v naših počitniških domovih.

Po samoupravnem sporazumu o oblikovanju in uporabi sredstev skupne porabe pa je možna tudi solidarnostna pomoč in sicer:

1. pomoč družini delavca, ki je umrl zaradi posledic nesreče pri delu
  2. pomoč delavcu v primeru trajnejše bolezni
  3. pomoč delavcu ob smrti ožjega družinskega člana
  4. enkratna pomoč delavcu ob elementarnih nesrečah
  5. enkratna pomoč ob nastanku invalidnosti
  6. enkratna letna obdaritev upokojujencev
- in še nekatere druge solidarnostne pomoči. Za ta namen zagotovimo vsako leto sredstva v planu skupne porabe.

J. J.

Program ukrepov za nadaljnje zmanjševanje porabe v občinski zdravstveni skupnosti

Pokrijmo se toliko, kolikor zmore odeja

Zdravstveno varstvo je področje, ki vključuje vse delovne ljudi in je zato v naši družbi deležno posebne skrbi. Zaradi tega mora biti zdravstvena služba močno razvejana, potrebno je prilagajanje njene organiziranosti, uvajanje novih, sodobnejših načinov zdravljenja, izgradnja novih zdravstvenih kapacitet. Z uresničevanjem take družbene politike smo dosegli tako visok zdravstveni standard, s kakršnim se lahko ponašajo v ekonomsko najbolj razvitih državah.

Gospodarske težave pa zahtevajo, da se tudi na področju zdravstva spustimo na realnejša tla. Stroški skupne porabe, kjer zdravstveno varstvo zajema velik del, moramo uskladiti z realnimi možnostmi. Spoznali smo že, da ne moremo trošiti več kot imamo. Skratka, sprejeti in tudi uresničevati moramo tak program ukrepov, ki bo zagotovil usklajevanje porabe z možnostmi.

Konec septembra so delegati na skupni seji zborna uporabnikov in zborna izvajalcev skupščine občinske zdravstvene skupnosti soglasno sprejeli konkretne naloge — pred tem so že analizirali sedanje stanje — da bi zmanjšali porabo te

skupnosti. Ob tem pa naj se zdravstveni standard ne bi občutno zmanjšal.

Poglejmo si nekaj teh nalog!

Stroški zdravstvenih storitev bodo nižji z zmanjšanjem ambulantno-specialističnega in bolnišničnega zdravljenja, ki bo prišlo v poštev le pri ekonomskih in strokovno utemeljenih primerih. Zato se bo Zdravstveno varstvo Litija dogovorilo z Univerzitetnim kliničnim centrom iz Ljubljane o delitvi dela, v pisni obliki.

V Litiji bodo zaposlili specialista za medicino dela. Tako bo poskrbljeno za preventivno zdravljenje vseh delav-

cev ozdov in zasebnikov; zmanjšali se bodo stroški neposrednega zdravljenja (manj nesreč pri delu, posledic poklicnih bolezni itd). Stroški za specialista medicine dela pa bodo v celoti kriale delovne organizacije in zasebniki.

V litijskem zdravstvenem domu so že znižali stroške za specialistične preglede drugod. Stroški na posameznika pa se lahko še znižajo tako: **da uporabniku zaračunajo storitve, ki po samoupravnem sporazumu o uresničevanju zdravstvenega varstva presegajo dogovorjene standarde; da se uvede medicinska dokumentacija, ki jo ima posameznik s seboj ko gre na specialistični pregled (da se ne bi po nepotrebnem ponavljale drage preiskave in druge zdravstvene storitve); in da se zaostri kriterij pri odobravanju najdražjih preiskav.** S kliničnim centrom se bodo dogovorili o organiziranju diabetološke posvetovalnice in ambulante za alkoholike.

Vsako mora dokazati upravičenost oprostitve plačila participacije uporabnikov, sicer ne bo oproščen tega plačila. Tisti, ki ne bo imel potrjene zdravstvene izkaznice, bo plačal celotne stroške zdravljenja. To ne velja za nujne primere.

Sproti bodo spremljali podatke o predpisovanju zdravil, ki jih zbira zdravstveni informacijski center iz Ljubljane, ter nepravilnosti odpravljali. Zdravnik bo presojal kolikšno količino zdravil bo predpisal, da bi odpadel nepotrebni ponovni obisk pri njem zaradi recepta.

Zdravstveno varstvo Litija, Klinični center Ljubljana in Zasavski zdravstveni dom in bolnica Trbovlje se bodo dogovorili o medsebojnem dopolnjevanju prevozov z rešilnimi avtomobili. Pri tem lahko uporabljajo UKV radijske zveze in odpade marsikatero prazna vožnja v eno smer. Če upravičenec reševalnega prevoza soglaša, lahko uporabi lasten prevoz le, če stroški niso večji kot sicer. Te pa dobi povrnjene.

Odobravanje zdraviliškega zdravljenja bo odslej praviloma omejeno le za podaljšano bolnišnično zdravljenje. Konsilij zdravnikov iz Litije lahko odobri takšno zdravljenje, če tako predlaga konsilij zdravnikov iz klinike ali bolnišnice in pa, če gre za zdravljenje, ki bi bilo z medicinskega stališča izenačeno z nujno potrebnim podaljšanim bolnišničnim zdravljenjem.

Čas zdraviliškega zdravljenja pri neposredno podaljšanem bolnišničnem zdravljenju določi konsilij zdravnikov iz bolnice, pri ostalih pa je omejen na 14 dni. Za te plača stroške medicinskih uslug občinska zdravstvena skupnost, stroške nastanitve in prehrane pa vsak sam. Enako velja za borce NOV, le da tu poravna občinska zdravstvena skupnost vse stroške.

Zaostri bodo kriterije za odobravanje bolniškega staleža. Stroške nadomestil osebnih dohodkov je treba znižati že do konca leta za toliko, da ne bo presežena planirana postavka za te namene. Bolniški stalež zaradi nege družinskega člana je možen le, če res ni druge možnosti. Dosledno bodo preverjali utemeljenost bolniškega staleža tistih, ki ne stanujejo v litijski občini in ki jim »bolniško« odobri zdravnik v kraju kjer delavec stanuje.

Delavec, ki mu je odobren bolniški stalež v kraju izven naše občine, mora v treh dneh o tem obvestiti izbranega zdravnika v zdravstvenem domu Litija.

Dolžnost vsakega delavca je, da obvesti svojo delovno organizacijo o svoji odsotnosti, drugače se šteje za neopravičeno odsotnost. Pri bolniškem staležu pa lahko ustrezna služba naše tovarne o tem obvesti še izbranega zdravnika iz zdravstvene doma v Litiji.

Organizacije združenega dela pa so dolžne nadzirati delavce, ki so v bolniškem staležu in kršenja urejati z zdravnikom. V naši tovarni imamo to predvideno v pravilniku o delovnih razmerjih na 53. strani — 120. člen.

TOZD zdravstveno varstvo Litija je pobudnik za ukinitve zdravstvene ambulante na Dolah pri Litiji. O tem bodo razpravljali na seji občinske konference SZDL in zainteresiranih predstavnikov, saj gre za širši družbeni interes. Šele nato bodo končno sklepali o tem na delegatski skupščini občinske zdravstvene skupnosti. V tozdu Zdravstveno varstvo bodo pred tem pripravili strokovno analizo utemeljenosti ukinitve te ambulante.

Prav tako bodo izdelali elaborat o sedanjem stanju dežurstva zdravnikov, saj je predvidevano, da bi morda to ukinitve z uvedbo neprekinjenega zdravstvenega varstva v rednem delovnem času.

M. Malenšek

O predčasnem upokojevanju

Novi zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju prinaša novost o predčnih upokojitvah. To je bila prav gotovo ena najakutalnejših tem, o katerih so v zadnjih mesecih razpravljali naši delavci, predvsem tisti, ki se bližajo upokojitvi.

V tem članku objavljamo nekatere novice in podrobnosti o predčnih upokojitvah, poudarjamo pa, da stvari še niso dorečene in da lahko do novega leta pride še do nekaterih sprememb.

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v 24. členu opredeljuje predčasno pokojnino, ki se odmeri tako, da se starostna pokojnina, do katere bi imel zavarovanec pravico glede na pokojninsko dobo, če bi dopolnil starost 60 let oziroma zavarovanka, če bi dopolnila starost 55 let, zmanjša za vsako leto predčasnega odhoda v pokoj in krajše pokojninske dobe. Nadalje zakon določa, da odstotek zmanjševanja pokojnine določi skupnost s samoupravnim splošnim aktom tako, da dobi pri enaki starosti višjo pokojnino zavarovanec z daljšo pokojninsko dobo.

Z delegatskim gradivom smo prejeli predlog statuta Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji, ki v 32. členu določa odmero višine predčasne pokojnine, ki se odmeri tako, da se starostna pokojnina, do katere bi imel pravico zavarovanec glede na pokojninsko dobo, če bi dopolnil starost 60 let oziroma zavarovanka, če bi dopolnila starost 55 let, zmanjša:

- za vsako leto predčasnega odhoda v pokoj za 1,5 %
- za vsako manjkajoče leto pokojninske dobe do 40 let (moški) oziroma 35 let (ženske) pa 0,5 %.

Zaradi nazornejše predstavitve, naj to določilo predloga statuta ponazorimo na primerih:

1. PRIMER:

Delavka bo imela v letu 1984 33 let pokojninske dobe in bo v istem letu stara 53 let. Kolikšna bo njena pokojninska osnova po predlogu predčasnega upokojevanja, ki jo določa predlog statuta?

Glede na to, da ima delavka 33 let delovne dobe, se ji starostna pokojnina odmeri od pokojninske osnove v višini 81 %. Takšno odmerjenjo pokojnine je v veljavi že sedaj. Glede na to, da ta delavka uveljavlja predčasno

pokojnino, pa se ji od 81 % pokojninske osnove odšteje še:

— $2 \times$ po 0,5 % (ker ji manjkata 2 leti delovne dobe do polne pokojnine), kar znese 1 %

— $2 \times$ po 1,5 % (ker ji manjka do starosti 55 let še 2 leti), kar znese 3 %, skupaj torej 4 %.

Delavka bo imela torej zaradi predčasnega uveljavljanja pokojnine 77 % pokojninsko osnovo.

2. PRIMER

Delavec bo imel v letu 1984 37 let pokojninske dobe in bo v istem letu star 58 let. Kolikšna bo njegova pokojninska osnova po predlogu predčasnega upokojevanja, ki jo določa predlog statuta?

Glede na to, da ima delavec 37 let pokojninske dobe, se mu starostna pokojnina odmeri od pokojninske osnove v višini 79 %.

Glede na to, da delavec uveljavlja predčasno pokojnino, pa se mu od 79 % pokojninske osnove odšteje še:

— $3 \times$ po 0,5 % (ker mu manjkajo 3 leta delovne dobe do polne pokojnine 40 let), kar znese 1,5 %,

— $2 \times$ po 1,5 % (ker mu manjka do starosti 60 let še 2 leti), kar znese 3 %, skupaj torej 4,5 %.

Delavec bo imel torej zaradi predčasnega uveljavljanja pokojnine 74,5 % pokojninske osnove.

Kaj torej lahko zaključimo iz navedenih primerov oziroma iz predloga odmere predčasnega uveljavljanja pokojnine?

Ob enako dolgi delovni dobi je ugodnejše, da je delavec oziroma delavka starejša, ker je v skladu s predlogom odstotek zmanjševanja pokojninske osnove manjši.

Mislim, da ne bo odveč, če ponovno poudarim, da ta predlog še ni dokončen, in da je še vedno v javni obravnavi, zato lahko pride še do marsikaterih sprememb. O

Pot do prestavljenega skladišnega šotora so asfaltirali, da bo olajšan prevoz z viličarji. V šotoru bodo uskladiščene cevke, in te je potrebno vsak dan odvažati v proizvodne oddelke. Do sedaj so bile cevke shranjene v sukalnici in pod napuščem nasproti zgradbe bivšega računovodstva.

predlogu Statuta pokojninsko-invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji je razpravljalo tudi predsedstvo mestnega sveta ZSS Ljubljana, ki so menili, da za sprejem predloga statuta ni bilo dovolj široke javne razprave in da predlagatelj ni upošteval predlogov, ki so se izoblikovali v javni razpravi pred sprejetjem zakona o invalidsko pokojninskem zavarovanju, čeprav je bilo to takrat dogovorjeno. Predlagali so, naj se predlog statuta prekvalificira v osnutek in naj gre tak v javno razpravo. Javna razprava pa naj bo vsaj tako temeljita, kot je bila razprava o zakonu. Člani predsedstva so imeli tudi nekaj konkretnih pripomb, posebej o predčasnem upokojevanju in o regresivni rasti pokojnin.

Kakšno pa je stanje glede predčasnega upokojevanja v naši delovni organizaciji?

V mesecu septembru smo v kadrovske službi v delovni organizaciji izdelali seznam vseh tistih delavcev, ki bi imeli v letu 1984 možnosti uveljavljanja predčasne pokojnine. Zakaj je bil ta podatek potreben v naši delovni organizaciji? Vsako leto v mesecu septembru in oktobru pripravljamo letne plane kadrov za prihodnje leto, kjer je potrebno upoštevati tudi upokojitve, da planiramo nadomestitve upokojenih delavcev in predvidimo ali jih bo možno nadomestiti z notranjimi razporeditvami ali bo potrebno skleniti delovno razmerje z novimi delavci.

Poleg 16 rednih upokojitev, ki jih planiramo za pri-

hodnje leto smo tako ugotovili, da je v delovni organizaciji še 49 tistih delavcev, ki bi lahko uveljavljali predčasno pokojnino, od tega 17 delavcev in 32 delavk. Gotovo bi v delovni organizaciji zašli v velike težave, če bi se vsi delavci odločili uveljavljati pokojnino, kar bi bila seveda od 1. 1. 1984 tudi njihova pravica. Zato je bila izvedba ankete nujno potrebna, čeprav takrat še niso bili znani pogoji predčasnega upokojevanja. Veseli smo, da je večina delavcev z razumevanjem sprejela namen ankete in nam izpolnjeno tudi vrnila. Žal pa nam nekateri posamezniki ankete niso vrnili. Še zdaleč ni bil naš namen, da te delavce silimo, da se upokojijo, nasprotno, naša želja je, da med nami ostanejo polna pokojninska leta.

Z anketo smo ugotovili, da bo kar 21 delavcev uveljavljalo predčasno pokojnino, 22 delavcev ne bo uveljavljalo, 6 delavcev pa ni vrnilo ankete in zato menimo, da bodo še ostali v naši delovni organizaciji.

Število 22 je zelo visoko, posebno če poleg prištejemo še 16 rednih upokojitev, skupaj torej 38. Upamo pa še vedno lahko, da se bo to število zmanjšalo posebno še, ker predvideni pogoji predčasnega uveljavljanja pokojnin niso tako ugodni, kot smo morda pričakovali.

O kakršnihkoli spremembah in novostih na tem področju vas bomo še obveščali, če pa so še vedno kakšne nejasnosti, pa se lahko osebno zglasite v strokovni službi v naši delovni organizaciji in radi vam bomo svetovali.

Vera Bric

Upokojili sta se

V mesecu septembru sta se upokojili dve naši delavki, **Marija Klemenčič** previjalka iz sukalnice in **Marija Flus** snemalka iz predpreditnice.

Na sliki: **Marija Flusova** v razgovoru z obratovodjem ing. **Andrejem Štritofom** in kadrovinjo **Vero Bricevo**. **Marija Klemenčič** ni prišla na običajen pomenek ob upokojitvi in malo zakusko.

Obiskali smo razstavo tekstilnih strojev ITMA 83

Obiskali smo mednarodni sejem tekstilnih strojev v Milanu. Potovali smo s Kompasovim avtobusom iz Ljubljane. Vožnja do Milana je trajala približno 8 ur. Državno mejo smo prestopili v Fernetičih. Prenočevali smo v hotelu **VILLA LETIZIA** v Bardolinu ob Gardskem (Lago di Garda) jezeru, ki je oddaljen od Milana 130 km. Tako nam vožnje ni manjkalo in nas je zelo utrujalo.

Na sejmu razstavlja 1200 razstavljalcev iz 29 držav. Površina razstavljenega prostora znaša 125.000 m². Za ogled tega zanimivega sejma so prijavi obiskovalce iz 90 držav. Zaradi časovne stiske

in velike površine razstavne prostora, smo se najbolj zanimali le za novitete, ki bi koristile v naši tovarni. Tako smo si za predilnico ogledali prstančni stroj iz NDR firme **TEXTIMA**, kakršni bodo prihodnje leto »tekli« v predilnici bombaža. Naj omenim nekaj novitet pri teh strojih. Raztezala so bolj navpična, z večjo obtežbo, ustavljanje vreten je ročno s posebno ročico; novosti so še pri pogonu, katere pa za predico niso pomembne.

Naj še opišem stroj, ki je bil postavljen na razstavišču. Imel je preko 1000 vreten in je bil opremljen z navpravo za snemanje kopsov

Marija Klemenčičeva se je zaposlila v naši delovni organizaciji leta 1966, v oddelku sukalnice. To ni bila njena prva zaposlitev, saj je pred tem delala v tovarni usnja v Šmartnem in že v letih 1945/46 tudi v predilnici. Previjalka na avtomatsko previjalnih strojih je bila vse do upokojitve. Našega poslovnega srečanja se žal zaradi zadržanosti ni udeležila.

Marija Flus je gotovo ena redkih delavk, ki je vse do upokojitve opravljala dela in naloge snemalke na flyerjih. Upokojila se je s 23 leti in pol delovne dobe. V mladosti

je morala zaradi neurejene varstva otrok prekiniti delo v predilnici, kar se ji danes ob upokojitvi gotovo pozna, posebno še, ker pokojnina ne bo visoka.

Z delom snemalke je bila zadovoljna, čeprav je fizično zelo naporno. Le zadnja leta so bili flyerski navitki vedno težji, toda do konca ni klonila. Da je bila Flusova izredno prizadevna in vestna snemalka, je potrdil tudi obratovodja oddelka, ki je bil na poslovnem srečanju.

Obema želimo, da leta, ki so pred njima, preživijo kar se da najlepše.

V. B.

PRIŠLI — ODŠLI

v septembru

PRIŠLI:

1. 9. 1983 **Marjan JANEŽIČ**, C. K. S. 17, Litija, PB/1. izmena;

1. 9. 1983 **Vida SMRKE**, Ustje 7, Šmartno, pripravnica;

1. 9. 1983 **Mojca SIMONČIČ**, Partizanska pot 54 a, Litija, priprav.;

1. 9. 1983 **Cirila LESJAK**, Cankarjeva 5, Litija, pripravnica;

1. 9. 1983 **Marjan JANČAR**, Trg na Stavbah 11, Litija, rem. PB;

1. 9. 1983 **Slavica RADOVANOVIC**, Trg na Stavbah 15, S/1. izmena;

5. 9. 1983 **Vojko MAJCEN**, Levstikova 2, Litija, transport;

5. 9. 1983 **Rudolf KAPLJA**, Ul. solidarnosti 1, Litija, P/rez.;

5. 9. 1983 **Jožefa GORIŠEK**, Ul. solidarnosti 3, Litija, P/rez.;

5. 9. 1983 **Mojca ŠUŠTERŠIČ**, C. K. S. 18, Litija, P/rez.;

15. 9. 1983 **Dušan MANDIČ**, Valvazorjev trg 11, Litija, S/rez.;

19. 9. 1983 **Erik ANŽEL**, Šmarska c. 2, Litija, PP/3. izmena.

ODŠLI:

Upokojitve:

30. 9. 1983 **Marija KLEMENČIČ**, Trg na Stavbah 6, Litija S/1. izmena;

30. 9. 1983 **Marija FLUS**, Grbinska 27, Litija, PP/2. izmena.

Pismeni sporazum:

15. 9. 1983 **Marjeta NOVAK**, C. Z. B. 54, Litija, P/rez.;

13. 9. 1983 **Marija SAKE-LJEŠEK**, Renke 10, PA/3. izmena;

16. 9. 1983 **Slavica UNUFREJŠČUK**, Kidričeva 29, Zagorje, PA/3. izmena;

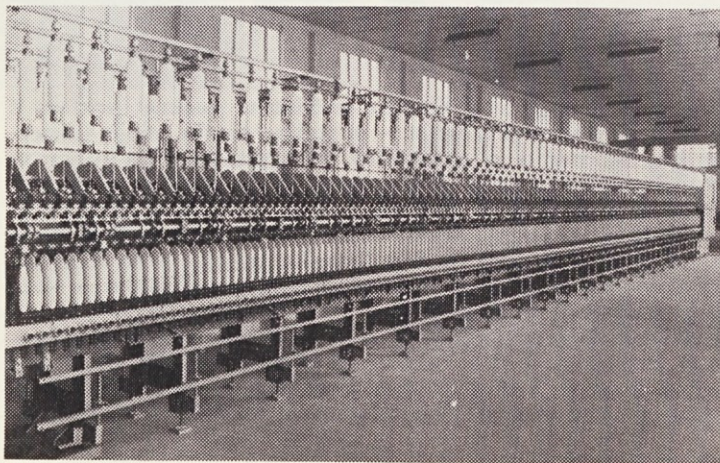
19. 9. 1983 **Anton POGLAJEN**, Preska nad Kostrev. 18, PP/3. izmena.

V naši delovni organizaciji je bilo na dan 30. 9. 1983 zaposlenih 1005 delavcev, od tega 671 žensk in 334 moških.

Od skupnega števila zaposlenih je 22 mladoletnih oseb.

A. Pajtler

J. Zupančič

Končano je naše športno tekmovanje

Letošnje športno tekmovanje, ki ga priredimo v okviru tovarniškega praznika, je bilo za dve panogi bogatejše — košarko in odbojko. Osem disciplin se je septembra zvrstilo; da ni bilo prenaporno sta bili največ dve tekmovanji v enem tednu. Pokazalo se je, da je taka odločitev komisije za rekreacijo umestna, saj je aktivno sodelovalo skoraj enkrat več delavcev kot prejšnja leta, ko je bilo celotno tekmovanje v enem tednu.

Iz predpredilnice je, vsaj na enem tekmovanju sodelovalo 23 delavcev, iz predilni-

ce 24, iz sukalnice 23, iz vzdrževanja 16 in iz skupnih služb 17, skupaj kar 103 delavci. Mnogi so nastopili v večih disciplinah. Najbolj obiskano je bilo tekmovanje v streljanju. Tu je sodelovalo 53 delavcev.

Najbolj vsestranski športnik je Jože Nejedly, ki se je udeležil vseh tekmovanj. Sedem delavcev pa je izpustilo le po eno disciplino. Ti so: Egon Vovk in Tine Jerina (balinanje), Bogo Tomše, Boris Zupančič, Bojan Tišler in Berto Kos (šah) in Ferid Seferović (košarka).

M. M.

KEGLJANJE

V tej disciplini je sodelovalo 48 delavcev. Objavljamo 15 najboljših:

		polno	čiščenje	skupaj
1. Kos Janko	(PP)	162	63	225
2. Kos Berto	(VZ)	132	80	212
3. Pajer Venio	(SS)	149	62	211
4. Tišler Bojan	(SU)	141	68	209
5. Vizlar Jože	(VZ)	143	62	205
6. Markelc Ivan	(SS)	152	53	205
7. Škoberne Franc	(PP)	140	62	202
8. Hauptman Janez	(VZ)	136	60	196
9. Tomše Bogo	(PR)	132	62	194
10. Nejedly Jože	(PR)	141	53	194
11. Žnidar Franc	(VZ)	140	51	191
12. Kos Tone	(SU)	134	52	186
13. Strmljan Jože	(SU)	123	62	185
14. Remec Sašo	(PP)	136	49	185
15. Jerina Martin	(SS)	122	62	184

Končni vrstni red tekmovanja za najboljši oddelek:

1. PREDILNICA	156 točk
2. PREDPREDILNICA	136 točk
3. SKUPNE SLUŽBE	126 točk
4. SUKALNICA	125 točk
5. VZDRŽEVANJE	115 točk

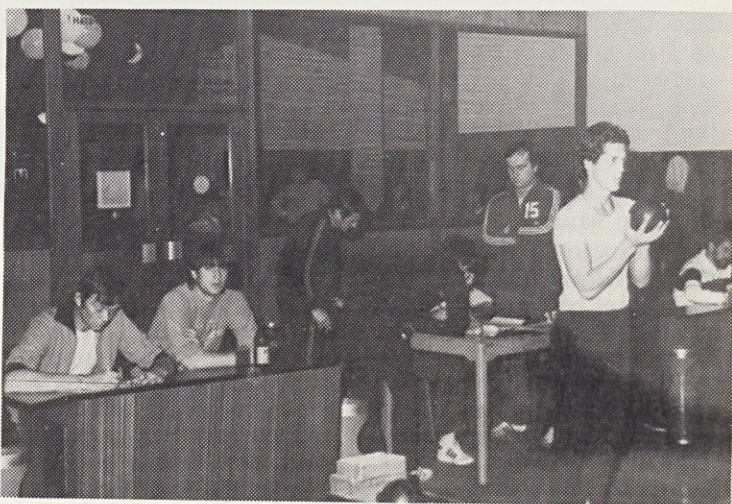
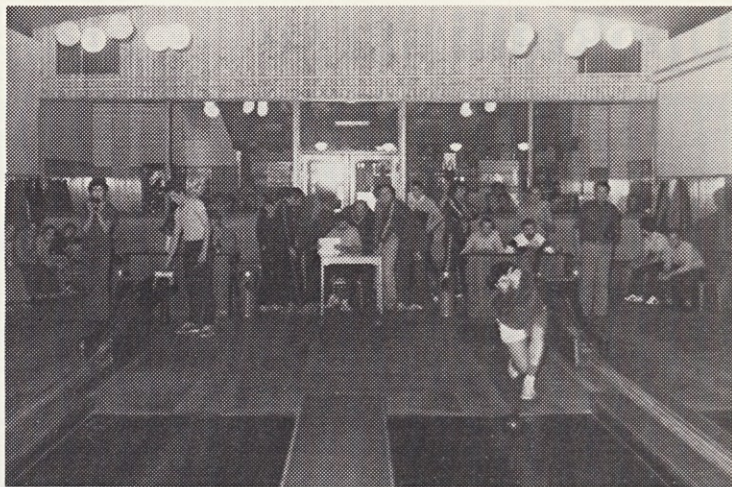
Občinsko gasilsko tekmovanje

Ob 80.letnici gasilskega društva Vače je bilo gasilsko občinsko tekmovanje za vsa društva v občini Litija. Občinska gasilska zveza Litija je pripravila vso tehnično izvedbo za to veliko tekmovanje.

Tokrat se je prijaviło 52 desetih vseh starosti in spolov. Žal moram povedati, da se Predilnica Litija ne udeležuje tega tekmovanja, ki je že prerastel pričakovanja. Ne vem kaj je vzrok da člani IGD PL ne sodelujejo na nobeni vaji, ki je namenjena za

tekmovanje na prostovoljnem delu. Res pa je da posamezni člani IGD zelo aktivno delujejo na terenu in vodijo desetine v svojem društvu. Iz rezultatov je razvidno kako so desetine izenačene, tako da je imela sodniška komisija zelo težko nalogo kako pravilno soditi in desetini odmeriti tisto mesto, ki ga je zaslužila. Tekmovanje je potekalo zelo v redu in ni bilo pripomb na sodnike, saj so bili iz drugih občinskih zvez in niso sodili pristransko.

R. Z.

MLADEŽ

Starejša ženska mlademu fantu na avtobusu:

— Ali ne bi vstali!
— Rajši ne, ker bi se takoj vi usedli na moj sedež.

ČLOVEKOLJUB

— Moj mož ima rad vse ljudi!

— Moj tudi. Včasih pije na zdravje celega telefonskega imenika.

Prodajalci iz tovarne Slateks iz Slatine večkrat pridejo k nam ponujati svoje izdelke — posteljno perilo, odeje, trenerke itn. S prodajo so zadovoljni, dosti prodajo, saj kupcu ni potrebno takoj odšteti denar, dovolj je, da pokaže osebno izkaznico. Blago plača kasneje, v treh mesečnih obrokih in brez obresti. Prodajo organizirajo tako, da lahko nabavljajo delavci popoldanske in dopoldanske izmene pred oziroma po delovnem času, delavci nočne izmene pa lahko pridejo posebej za to v Predilnico.